

LATVIJA -
XX GADSIMTA
KŪLENIS

VARBŪT ŠAI IZSTĀDĒ NEBŪS NEKĀ JAUNA.

VARBŪT, IZMANTOJOT VECUMVECO TEIKIENU,
VISPĀR NAV NEKĀ JAUNA ZEM ŠĪS SAULES.

NOSAUKUMS MUDINA UZ DOMĀM PAR
NACIONĀLU MĀKSLU. KO MŪSDIENĀS NOZĪMĒ
NACIONĀLA MĀKSLA? VAI TĀ IR POLITISKA
KATEGORIJA?

NOSAUKUMS LIEK DOMĀT PAR POLITIKU.

1990. GADĀ APRIT PUSGADSIMTS, KOPŠ IZNĪCINĀ-
TA MAZO BALTĪBAS VALSTU - IGAUNIJAS, LATVIJAS,
UN LIETUVAS - VALSTISKĀ NEATKARĪBA.

MĀKSLA NAV VĒSTURISKS TRAKTĀTS. ARĪ
UZRAKSTS UZ ŽOGA IEGŪST MĀKSLINIECISKU
VĒRTĪBU TIKAI TAD, JA AIZMIRST VIENU ALFA-
BĒTU UN TĀ VIETĀ IZDOMĀ KĀDU CITU.

ALFABĒTU SKAITS TOMĒR IR IEROBEŽOTS.
EIROPAS KULTŪRTRADĪCIJA RĪKOJAS AR DIVIEM -
LATĪŅU UN GRIEĶU. PIRMAIS NODROŠINA
STABILITĀTI UN RACIONĀLĪSMU, OTRAIS -
MISTIĶAS UN IRACIONĀLU NOJAUTU KLĀTBŪTNI.

JA LABI GRIB, VAR PIERĀDĪT, KA VISA VIZUĀLĀ
INFORMĀCIJA IR SADALĀMA PUNKTOS UN TUHŠUMOS
STARP TIEM, VISVIENMULĀKĀJĀ ALFABĒTA VEIDĀ.
TĀDU TEKSTU PADARA DŽĪVU KĀTRAS KONKRĒTAS
VALODAS VĀRDI. ŠAI LĪMENĪ TAD MEKLĒJAMS
MĀKSLAS NACIONĀLĪSMIS.

TĀČU INFORMATĪVIE PUNKTI UN TELPAS
RETINĀJUMI STARP TIEM VIENLĪDZ PASTĀV VISĀ
PRIEKŠMETISKĀJĀ, VIENALGĀ, KĀDAS VALODAS
VĀRDOS TĀS ARĪ TIKTU DĒVĒTS. MĀKSLĀ TĀDĀ
ASPEKTĀ VAR RUNĀT PAR TRANSNACIONĀLĀM
PARĀDĪBĀM, PAGĀTNĒ (TO VIEGLĀK REKLAMEN-
TĒT) TĀDĒJĀDI NDFORMULĒ VĒSTURISKOS

STILUS, TUVĀ PAGĀTNĒ UN TAĢADNĒ -
MODES STRĀVOJUMUS.

LAIKĀ, KAD KOMUNIKĀCIJAS IESPĒJAS
VĒL BĪVA MAZĀKAS, JAUNA TĒLAINI INFORMATĪVĀ
PARADIGMA BĪVA MONOPOLĪPAŠUMS, KAS ĻĀVA
RUNĀT PAR KREATĪVĀM UN ĀTDARINĀTĀJĀM
(PROVINCIAĻĀM) NĀCIJĀM.

MŪSDIENU INFORMATĪVĀS EKSPLOZIJAS
APSTĀKĻOS SVARĪGĀKĀS IR INDIVIDĀ MONOPOL-
TIESĪBAS. IESPĒJAMS, KA TĀM IR TENDENCE
PASTIPRINĀTIES.

JA MĀKSLAS FAKTS NEVAR REALIZĒTIES BEZ
SKAIDROJUMA, TAD TĪKPAT LABI ŠIS SKAIDROJUMS
NEVAR REALIZĒTIES BEZ TĀLĀKA PAŠIZSKAIDRO-
JUMA UN ATTAISNOJUMA. UN TĀ TĀLĀK.

PĀRĀK BIEŽI MĒS RUNĀJAM PAR TĒLA VAI
TO KONSTITUĒJOŠĀS METAFORAS TIEŠU IEDAR-
BĪBU UZ PSIHĪ. PĀRĀK RETI MĒS MĒGINĀM
PAJĀUTĀT, VAI ŠĀDA IEDARBĪBA TIEŠĀM IR
NOTIKUSI. UN, JA IR NOTIKUSI, TAD -
KĀDĀ TAM JĒGA.

VAR TEIKT, KA TIEŠI LABĀKAĒIEM MŪSDIENU
MĀKSLAS DARBIEM NAV ĒĒGAS. LIELISKS PIEMĒRS
IR AUTOMAŠĪNA AUTOSALONA SKATLOGĀ.

GLIEMEŽĀ ATSTĀTĀ SLIEDE UPMAIĀS SMILTĪS
IR SAPROTAMA VISU PASAULES TAUTĪBU IEDZĪVOTĀ-
ĒIEM. MŪS VIENO TAS, KA MĒS NEZINĀM UZ
KURIENI ŠIS GLIEMEŽIS DODAS.

GLIEMEŽIS 1940.-1990. NEKĀDAS ATŠKIRĪBAS.
KŪLENIS.

KĀDAS TAUTAS KŪLENIS VĒSTURĒ.

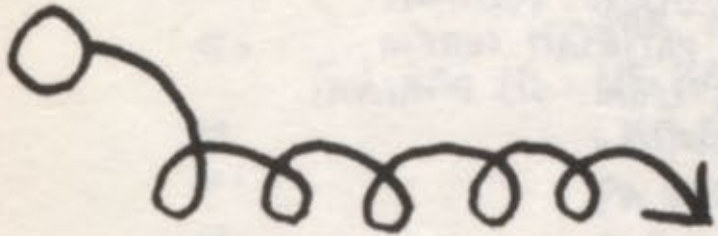
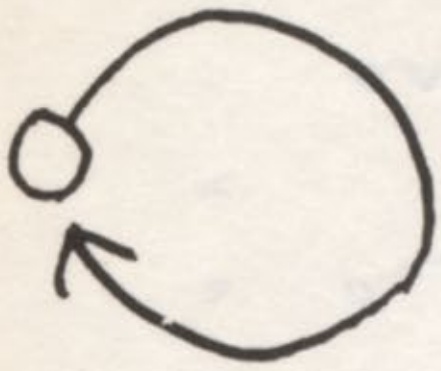
KONKRĒTAS TAUTAS KONKRĒTU MĀKSLINIEKU
KONKRĒTAS METAFORAS KATRAM PAR SAVU
PRIEKŠTĀTU KŪLENI.

12 ZĪMES PIRMS IZSTĀDES RAŠANĀS BIJA TIKAI
IEĢANSTS.

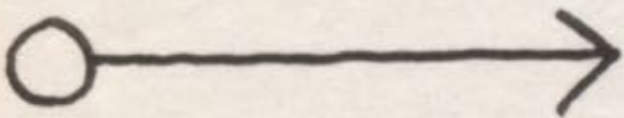
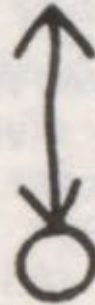
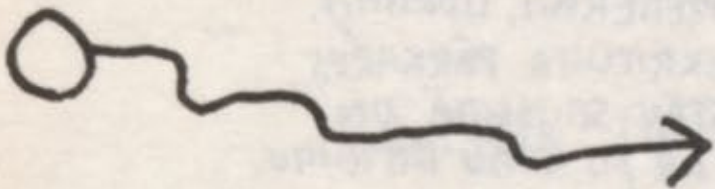
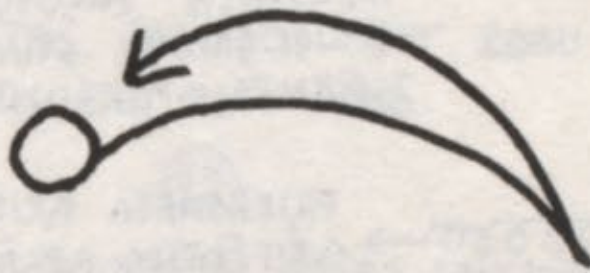
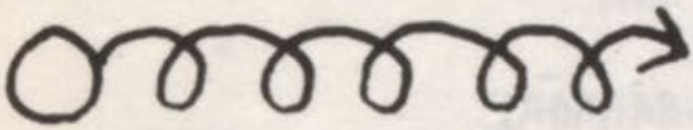
VARBŪT TAS BIJA IEĢANSTS KATRAM, VARBŪT
TIKAI MAN.

TAĀDAS ZĪMES VAR IZLIKT CELĀ VĒL DAUDZAS.
70 VAIRĀK UZ LIELCEĻA DAŽĀDU NORĀDĪJUMU,
70 GRŪTĀK BRAUKT.

GLIEMEŽI LIEN BEZ NORĀDĪJUMIEM. VISMAZ
KOPŠ AĢRĀ LEDUSLAIKMETĀ, KAD VIŅUS SĀKA
NOVĒRTĒT.

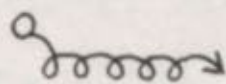
SKAT.: A. BIELENSTEIN.
DIE LETTISCHE HOLZBAUTEN...

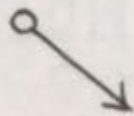
LATVIJA - XX GADSIMTA
KŪLENIS
1940. - 1990.

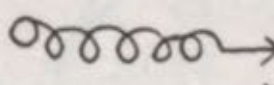
①
STRAUŽA KUSTĪBA, PĀRMEŠANĀS PĀR GALVU
(PIEMĒRAM, NO TUPUS STĀVOKĻA, ARĪ LĒCIENĀ).
ZĪMĒJUMĀ REDZAMA IT KĀ ATGRIEŠANĀS SĀKUM-
STĀVOKĻI. VAI TAM IR KĀPS SAKARS AR REALITĀTI?
NERUNĀSIM TE PAR DVĒSEĻU CEĻŠANU. POLITIKA:
DAŽI NAIVIE 1940. GADA VAŠARĀ PATIEŠĀM CERĒJA,
KA ATGRIEZĪSIES DEMOKRĀTIJAS LAIKI. ŠĪS DĪVAINĀS
CERĪBAS UZ DZĪRĒM MĒRA LAIKĀ.

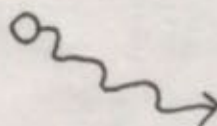
②
KRITIENS, ARĪ VELŠANĀS, GRIEŽOTIES AR GALVU
UZ LEŽU. GALDI MĒDZ BŪT NEDAUDZ SLĪPI. JA
UZ TĀDA NOLIEK OLU, LAI SVIFTA STILĀ PASTRĪDĒ-
TOS, NO KURA GALA ZĀPĀRSIT ČAUMALA, ŠĪ OLA
NORĪPO ZEMĒ. UN SAŠĶĪST.

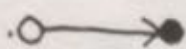
③
PRIEKŠMETA KRITIENS, GĀŠANĀS AR AUGŠDAĻU
UZ LEŽU. LAVĪNA? KUR TAD LAVĪNAI SKAITĀS
AUGŠDAĻA? ŽALOŽOŠS KOKS VĒTRĀ? BET VARBŪT
GAŪGI ŠAPUVIS STUMBRIS, KAM TĀRPI JĀU SEN
SAKNES APGRAUŽUŠI?

④
PRIEKŠMETA KRITIENS, TAM VAIRĀKKĀRT
GRIEŽOTIES APKĀRT. TĀ DROŠI VIEN NO LIDMA-
ŠĪNAS KRĪT CILVĒKS, KAS AIRMIRSIS IZPLETNI.
TIKĀI IZTIKSIM BEZ POLITIĶU UZVĀRDIEM.

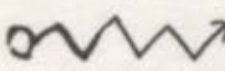
⑤
STRAUŽS KRITIENS, TECĒJUMS (PIENĒRAM, ŪDENIM).
TĀ DĪVAINĀ TELPA ZEM ŪDENSKRITUMA PĀRKĀRES.
APKĀRT PĻOSĀS STIHIJA, VIŅI STĀV SAUSUMĀ UN
NEJŪT, KA PAMAZĀM PIESŪCAS AR TO PAŠU MITRUMU.

⑥
KRASA PĀRVĒRTĪBA, PĀRMAIŅA. NO BALTA UZ
MELNU - TAS JĀU BŪTU DABISKI. OTRĀDI NOTIEK,
UN VISI ĻĀUŽAS APMĀNĪTIES.

V
A
R
B
Ū
T
Ē
J
A
I
S

K
O
M
E
N
T
Ā
R
S

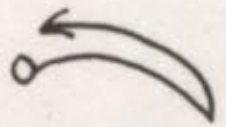
⑦
"KŪLENIEM" NEVIENĀDĀ GAITĀ, KLŪPOT, KRĪTOT,
"PARASTI STEIGĀ. KĀ MĒS VISI. UAI TIESĀM VISI,
AK DIEVS!

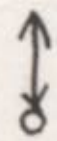
⑧
"SIRDS PĀRMET KŪLENI" - SAKA BĀLAIS ŽAUNEKLIS
UN NOŠĀUŽAS. VĀCU ROMANTISMS. BALTVĀCU MARGINĀ-
LISMS. POSTMODERNISMS.

⑨

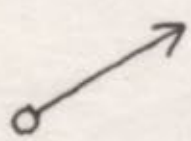
PAR KŪLENI SAUC ARĪ BLUĶI, KO ŽEMNIEKI SENĀK SĒŽA
UZ RAČAVĀM, KAD VEDA NO MEŽĀ BALĶUS. UZ
"KŪLENA" LIKA BALĶA RESGALI, TIEVGALIS VILKĀS
PA ŽEMI, TĀDĒJĀDI IZPOSTOT ZIENAS CELU. ŠĀDU
PRAKSI AIRLIEDZA POLICĪTA. TĀ RAKSTĪJA: DR. A.
BIELLENSTEIN. "DIE HOLZBAUTEN UN HOLZGERÄTE
DER LETTEN", 2. TEIL. PETROGRAD, 1918.

⑩
SALTO. PATIESĪBĀ ŽAU TAS IR AKROBĀTS, TIRGUS-
LAUKUMA TRIKS.

⑪
PALĒCIENS UZ VIETAS. PALĪDZOT PRET ZOBU SĀPĒM,
TAM NEVIENS NETIC BET VISI LĒKĀ.

⑫
LĒCIENS MŪŽĪBAS VIRZIENĀ. KATRS LAIKMETS AR
SAVU CILVĒKU SPĒKIEM MĒGINA TO IZDARĪT. NEKAD
VĒL NAV IZDEVIES. DAŽBRĪD ŠĶIET, KA TAS IR
VIENĪGAIS, KAS CILVĒCEI IR PILNĪGI NESVARĪGS.

KŪLENIS 1940. - 1990.
LAI ATSAUCAS TIE, KAS VĒL NEKŪLENO.

PĒTERIS BANKOVSKIS